

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/154/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4107899853
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4107899853.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: N. Q., nar. XX.XX. XXXX, bydliskom U. XXX, toho času nachádzajúci sa v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava, so sídlom Ilava, Mierové námestie 1, IČO: 00 738 344, zastúpený JUDr. Mariánom Mackom, advokát, so sídlom Nitra, Koceľova 2, proti žalovaným: 1. Štát - Slovenská republika, v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, 2. Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže, so sídlom Bratislava, Šagátova 1, IČO: 00 212 008, 3. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Nitre, so sídlom Nitra, Cintorínska 3, IČO: 00 738 280, 4. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, so sídlom Leopoldov, Gucmanová 19, IČO: 00 738 271, 5. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 17C/60/2017- 863 zo dňa 15.01.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie žalobcu o d m i e t a .

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zrušil uznesenie č. k. 17C/60/2007 - 326 zo dňa 30.11.2011, ktorým ustanovil žalobcovi za zástupcu JUDr. Mariána Macka, advokáta so sídlom v Nitre, ul. Koceľova 2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 30 ods. 1, § 31a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v znení účinnom do 31.12.2011 a § 372t OSP, ako aj zisteným skutkovým stavom. Uznesením č.k. 17C/60/2007 - 250 zo dňa 5.2.2010 bol žalobcovi v konaní ustanovený zástupca a to Centrum právnej pomoci so sídlom v Bratislave, Nám. slobody 12, IČO : 30 798 841. Vzhľadom na opakované žiadosti ustanoveného zástupcu žalobcu, na neochotu žalobcu komunikovať s právnikmi Centra právnej pomoci a následne na sťažnosť podanú žalobcom na ich postup, Centrum právnej pomoci sa vyjadrilo, že v tejto situácii nemôže riadne zastupovať žalobcu v spore a postup žalobcu svedčí o narušení nevyhnutnej dôvery medzi žalobcom a ustanoveným zástupcom. Súd po opakovaných návrhoch ustanoveného zástupcu žalobcu a to Centra právnej pomoci, uznesením č.k. 17C/60/2007 - 326, zo dňa 30.11.2011 žiadosti vyhovel a zrušil jeho ustanovenie v predmetnom konaní, pričom na jeho miesto ustanovil žalobcovi za zástupcu JUDr. Mariána Macka, advokáta so sídlom Nitra, Koceľova 2. Súd poukázal na to, že tento ustanovený právny zástupca žalobcu prípisom zo dňa 6.9.2016 požiadal o zrušenie jeho ustanovenia za právneho zástupcu žalobcovi N. v tomto konaní, a to z dôvodu, že mu vo svojom písomnom podaní zo dňa 21.6.2016 žalobca vyslovil nedôveru ako súdom ustanovenému právnenému zástupcovi. Keďže medzi ustanoveným zástupcom žalobcu a zastúpeným vznikli dôvody nezlučiteľné s ustanovením spočívajúce v zásadnom narušení nevyhnutnej dôvery a to nedôvery jednak vyjadrenej zastúpeným voči advokátovi, súd žiadosti ustanoveného zástupcu vyhovel a predmetné uznesenie č.k. 17C/60/2007 - 326, zo dňa 30.11.2011 zrušil.

2. Proti tomuto uzneseniu žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie. Zastal názor, že nikdy neprejavil nedôveru voči uvedenému advokátovi, avšak ak ho advokát nechce zastupovať nemôže ho k tomu nútiť, takéto zastupovanie by bolo neprijateľné. Uviedol, že napriek tomu, že podal odvolanie, je mu zrejmé, že toto jeho odvolanie odvolací súd zamietne. Odvolanie podal z dôvodu, aby mal dostatok času zabezpečiť si právnu pomoc iného advokáta, kým Centrum právnej pomoci rozhodne o jeho žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Dôsledkom podaného odvolania teda je, že žalobca má stále k dispozícii menovaného advokáta, ktorý mu poskytne nevyhnutné úkony. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd jeho odvolanie zamietol, pretože vynútené právne zastúpenie nie je v súlade s jeho právami a požiadavkami na spravodlivé súdne konanie.

3. Právny zástupca žalobcu vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že trvá na tom, že menovaný mu vyslovil v konaní nedôveru v podaní zo dňa 21.6.2016, čoho dôsledkom bola aj strata dôvery na jeho strane, nakoľko svoje povinnosti vykonával svedomito, riadne a v súlade s pokynmi menovaného. Obojstranná dôvera medzi advokátom a klientom je základ spolupráce, preto jeho žiadosť o zrušenie ustanovenia a následné zrušenie môjho ustanovenia súdom sú najmä v záujme ochrany jeho práv a záujmov. Poukázal na to, že žalobca v odvolaní v podstate uvádza, že sa stotožňuje s výrokom napadnutého uznesenia, považuje ho za vecne správne, nakoľko došlo k strate dôvery a výslovne uvádza, že odvolací súd môže zamietnuť jeho odvolanie a že toto odvolanie podal iba z dôvodu, aby získal čas na to, aby si zabezpečil iného právneho zástupcu. S poukazom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je potrebné odmietnuť podľa § 386 písm. b) CSP, nakoľko bolo podané neoprávnenou osobou.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

7. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01. 07. 2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 a 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 03. 01. 2008 doručil žalobca súdu prvej inštancie písomné podanie označené ako „žaloba o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy 313.000.000,- Sk“, v prepočte 10.389.696,61 eura. Podaním doručeným súdu dňa 11.05.2011 označené ako „Upresnenie - úprava žalobného návrhu, a iné“, žalobca žiadal písomné ospravedlnenie za porušenie jeho práv a zaplatenie sumy 50.000,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a náhradu trov konania, všetko do 14 dní od právoplatnosti rozsudku. Uznesením zo dňa 30. 11. 2011 č.k. 17C/60/2007-326 zrušil súd prvej inštancie Centrum právnej pomoci ako zástupcu žalobcu v konaní a žalobcovi ustanovil za zástupcu advokáta JUDr. Mariána Macka. V písomnom podaní zo dňa 21.6.2016 žalobca okrem iného žiadal súd o okamžité zrušenie zastupovania ustanoveným právnym zástupcom JUDr. Mariánom Mackom, nakoľko nemá záujem byť právne zastúpený a chce byť on sám prítomný na všetkých pojednávaniach. Písomnými podaniami doručenými súdu prvej inštancie dňa 6.9.2016 a 29.9.2016 právny zástupca žalobcu JUDr. Marián Macko s poukazom na žalobcovu žiadosť o zrušenie opatrenia o ustanovení advokáta sám žiadal súd, aby čo najskôr zrušil opatrenie, ktorým bol menovanému ustanovený za právneho zástupcu. Súd prvej inštancie dňa 30.9.2016 č.k. 17C/60/2017-784 rozhodol rozsudkom tak, že žalobu zamietol. Uvedený rozsudok napadol žalobca odvolaním a uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co/300/2017-826 zo dňa 17.10.2017 bol napadnutý rozsudok zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dňa 15.1.2019 súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením č.k.

17C/60/2017- 863 o zrušení uznesenia č. k. 17C/60/2007 - 326 zo dňa 30.11.2011, ktorým ustanovil žalobcovi za zástupcu JUDr. Mariána Macka, advokáta so sídlom v Nitre, ul. Koceľova 2.

9. Zrušenie uznesenia o ustanovení advokáta bolo upravené v § 31a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré však platilo len do 31.12.2011. Následne od 1.1.2012 o poskytnutí právnej pomoci, ako aj jej odňatí rozhodovalo len Centrum právnej pomoci. V Občianskom súdnom poriadku však zostalo prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1.1.2012 a to ust. § 372t, podľa ktorého neskončené konania, v ktorých súd za zástupcu ustanovil advokáta, sa dokončia podľa doterajších predpisov. Z uvedeného vyplýva, že súd môže aj po 1.1.2012 zrušiť uznesenie o ustanovení advokáta, o ktorom ustanovení sám v priebehu konania rozhodol. Od 1.7.2016 bol však Občiansky súdny poriadok nahradený zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a v zmysle § 470 odsek 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. CSP však vôbec neupravuje ustanovenie resp. zrušenie ustanovenia advokáta súdom. Odvolací súd je však toho názoru, že v takomto prípade je potrebné postupovať podľa čl. 4 CSP, podľa ktorého, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. S poukazom na vyššie uvedené je potom potrebné pri zrušení uznesenia o ustanovení advokáta aplikovať ust. § 31a ods. 2 a § 372t Občianskeho súdneho poriadku.

10. Odvolací súd skôr, ako sa začal zaoberať správnosťou napadnutého rozhodnutia, posudzoval okrem iného aj to, či odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné.

11. Podľa § 355 ods. 1 CSP proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

12. Podľa § 386 písm. b) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

13. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že ide o rozhodnutie, proti ktorému podala odvolanie neoprávnená osoba v zmysle § 386 písm. b) CSP. Osobou oprávnenou podať odvolanie je v prvom rade tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak odvolanie podala sporová strana, je povinnosťou odvolacieho súdu skúmať, či napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté v jej neprospech. Podmienkou subjektívnej prípustnosti odvolania je existencia ujmy spôsobenej napadnutým rozhodnutím. Túto ujmu je potrebné posudzovať výlučne z hľadiska procesného, pričom sa musí vychádzať z výroku rozhodnutia napadnutého odvolaním. Ujma môže mať podobu formálnu, ktorá sa navonok prejavuje v odlišnosti napádaného výroku rozhodnutia od posledného návrhu sporovej strany vo veci samej jej neprospech. Formálna ujma môže vzniknúť vtedy, ak nebolo žalobe alebo návrhu vyhovieť čo len sčasti, ak súd prekročil žalobný návrh alebo prisúdil niečo iné, než čoho sa strana domáhala. V danom prípade súd prvej inštancie zrušil uznesenie č. k. 17C/60/2007 - 326 zo dňa 30.11.2011, ktorým ustanovil žalobcovi za zástupcu advokáta JUDr. Mariána Macka, a to v zmysle návrhu žalobcu, ktorý v písomnom podaní zo dňa 21.6.2016 žiadal súd o okamžité zrušenie zastupovania ustanoveným právnym zástupcom JUDr. Mariánom Mackom, nakoľko nemá záujem byť právne zastúpený a chce byť on sám prítomný na všetkých pojednávaniach. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie teda vyhovel návrhu žalobcu, s ktorým návrhom sa stotožnil aj ustanovený právny zástupca. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie vyhovel žalobcovi v zmysle jeho návrhu, t.j. napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté v prospech žalobcu, preto nie je osobou oprávnenou podať odvolanie.

14. S poukazom na vyššie uvedené Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. CSP) rozhodujúc vo veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania odvolanie žalobcu odmietol podľa § 386 písm. b) CSP, nakoľko bolo podané neoprávnenou osobou.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).